

Paweł Daszczuk*

KILKA UWAG NA TEMAT ZMIAN W USTAWIE O KREDYCIE KONSUMENCKIM

Streszczenie

Niniejszy artykuł dotyczy wybranych zmian w ustawie o kredycie konsumenckim, w szczególności definicji instytucji pożyczkowej oraz sposobu obliczania maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu. Zmiany te mają istotne znaczenie zarówno dla przedsiębiorców udzielających kredytów konsumenckich, jak i dla samych konsumentów. Sposób obliczania kwoty maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytów odnosi się do udostępnienia środków pieniężnych konsumentowi, a nie ich przekazania czy wypłaty, co może prowadzić do szeregu wątpliwości w praktyce zawierania umów. W artykule dokonano wykładni przepisów ustawy, próbując ustalić, w jaki sposób zmiany przepisów przyczynią się do ochrony konsumentów.

Słowa kluczowe: kredyt konsumencki, instytucja pożyczkowa, odsetki maksymalne, całkowita kwota kredytu, maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu, ochrona konsumenta

Ustawą z 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw¹ dokonano wielu zmian w ustawie

---

* mgr Paweł Daszczuk, Katedra Prawa Gospodarczego i Handlowego UMCS w Lublinie, adwokat w Izbie Adwokackiej w Lublinie, e-mail: p.daszczuk@kancelariadsp.pl

¹ Dz.U. 2015, poz. 1357 z późn. zm. (dalej jako ustawa zmieniająca lub nowelizacja).

z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim². Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej³, jej celem jest zwiększenie poziomu ochrony konsumentów korzystających z usług finansowych firm udzielających kredytów konsumenckich, nieobjętych obowiązkiem uzyskania zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego⁴. W niniejszym artykule omówiono wybrane zmiany w ustawie o kredycie konsumenckim, w szczególności definicje instytucji pożyczkowej oraz maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu. Zmiany te mają istotne znaczenie zarówno dla przedsiębiorców udzielających kredytów konsumenckich, jak i dla samych konsumentów.

Instytucja pożyczkowa

Ustawa nowelizująca wprowadziła do ustawy o kredycie konsumenckim nieznanne do tej pory w prawie polskim pojęcie instytucji pożyczkowej. Zgodnie z art. 5 pkt 2a u.k.k., obowiązującym od dnia 11.10.2015 roku, instytucja pożyczkowa to kredytodawca⁵ inny niż:

- a) bank krajowy, bank zagraniczny, oddział banku zagranicznego, instytucja kredytowa lub oddział instytucji kredytowej w rozumieniu ustawy prawo bankowe;
- b) spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa;

---

² t.j. Dz.U. 2014, poz. 1497 z późn. zm. (dalej jako u.k.k.).

³ Druk sejmowy nr 3460.

⁴ Zgodnie z uzasadnieniem projektu, podstawowe rozwiązania realizujące zakładane cele projektu ustawy obejmują: 1) rozszerzenie na wszystkie sektory rynku finansowego uprawnień Komisji Nadzoru Finansowego do prowadzenia postępowania wyjaśniającego wobec podmiotów, co do których zachodzi podejrzenie, że wykonują działalność bez zezwolenia; 2) zastrzeżenie sankcji karnych za gromadzenie bez zezwolenia środków finansowych innych osób w celu obciążania ich ryzykiem; 3) wprowadzenie ustawowych wymogów, których spełnienie warunkuje możliwość wykonywania działalności polegającej na udzielaniu kredytów konsumenckich ze środków własnych pożyczkodawcy; 4) ograniczenie możliwości pobierania nadmiernych opłat, prowizji i odsetek w umowach pożyczek i kredytów; 5) określenie zasad dostępu, przekazywania i wymiany informacji o udzielonych kredytach konsumenckich przez banki i pożyczkodawców niebankowych.

⁵ Definicję kredytodawcy zawiera art. 5 pkt 2 u.k.k., zgodnie z którym kredytodawca to przedsiębiorca w rozumieniu przepisów Ustawy z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny, który w zakresie swojej działalności gospodarczej lub zawodowej udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu.

- c) podmiot, którego działalność polega na udzielaniu kredytów konsumenckich w postaci odroczenia zapłaty ceny lub wynagrodzenia na zakup oferowanych przez niego towarów i usług.

Przedsiębiorca, który udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu konsumenckiego⁶, a nie jest jednym z podmiotów wskazanych w powyższym przepisie, jest instytucją pożyczkową. W umowie kredytu konsumenckiego po stronie kredytodawcy musi wystąpić przedsiębiorca, a podmiotem, któremu udzielany jest kredyt, musi być konsument. Przykładem pożyczek, które są zawierane poza działalnością gospodarczą, mogą być pożyczki udzielane członkom rodziny, znajomym czy też, coraz bardziej popularne w ostatnim czasie, tzw. pożyczki społecznościowe⁷.

Jeżeli kredyt zostanie udzielony przez podmiot, który nie jest przedsiębiorcą (np. członek rodziny, podmiot *non-profit*), to do takiej umowy nie stosuje się przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. O statusie przedsiębiorcy nie świadczy jednak to, czy dany podmiot jest wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o działalności Gospodarczej czy Krajowego Rejestru Sądowego, ale to, czy podmiot ten faktycznie wykonuje działalność gospodarczą. Należy zauważyć, że udzielanie pożyczek może zostać uznane za prowadzenie działalności gospodarczej, jeżeli zostaną spełnione przesłanki określone w art. 2 u.s.d.g.⁸ Oznacza to, że działalność taka musi być działalnością zarobkową, zorganizowaną i ciągłą. Do kwestii uznania udzielania pożyczek za działalność gospodarczą odnosił się m.in. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 16.02.2012

---

⁶ Zgodnie z art. 3 ust. 1 u.k.k., przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł, albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Przepis art. 3 ust. 2 stanowi zaś, że za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności: 1) umowę pożyczki; 2) umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego; 3) umowę o odroczeniu konsumentowi terminu spełnienia świadczenia pieniężnego, jeżeli konsument jest zobowiązany do poniesienia jakichkolwiek kosztów związanych z odroczeniem spełnienia świadczenia; 4) umowę o kredyt, w której kredytodawca zaciąga zobowiązanie wobec osoby trzeciej, a konsument zobowiązuje się do zwrotu kredytodawcy spełnionego świadczenia; 5) umowę o kredyt odnawialny. Pojęcie kredytu i pożyczki na potrzeby niniejszego artykułu będzie używane zamiennie.

⁷ Pożyczki społecznościowe to usługa umożliwiająca udzielanie pożyczek pomiędzy osobami fizycznymi poprzez serwisy internetowe, bez pośrednictwa tradycyjnych instytucji finansowych. Pożyczkobiorcy zgłaszają na serwisie kwotę, jaką chcą pożyczyc, okres spłaty i oprocentowanie, jakie są w stanie zaakceptować. *Rozwój sektora e-usług na świecie*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2010, s. 20–21.

⁸ Ustawa z 2.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, t.j. Dz.U. 2015, poz. 584 z późn. zm.

roku, II FSK 1472/10. Sąd ten wskazał, że czynności związane z udzielaniem pożyczek przez internet (za pośrednictwem serwisu internetowego typu *social lending*) mogą stanowić pozarolniczą działalność gospodarczą, o ile spełniają przesłanki działalności gospodarczej.

Należy wskazać, że wprowadzenie pojęcia „instytucji pożyczkowej”, jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, miało na celu uporządkowanie pozabankowego rynku pożyczkowego i jego profesjonalizację⁹. W ustawie wprowadzono więc przepisy (rozdz. 5a „Działalność instytucji pożyczkowych”) nakładające na przedsiębiorców zamierzających prowadzić działalność jako instytucja pożyczkowa, ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej. Są to przede wszystkim ograniczenia przedmiotowe ze względu na formę prawną oraz minimum kapitałowe¹⁰.

W rozdziale tym w art. 59a ust. 1 u.k.k. wskazano, że instytucja pożyczkowa może prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółki akcyjnej. Przepis art. 59a ust. 2 u.k.k. stanowi zaś, że minimalny kapitał zakładowy instytucji pożyczkowej wynosi 200 tys. zł, natomiast art. 59a ust. 3 u.k.k., że kapitał zakładowy, o którym mowa w art. 59a ust. 2 u.k.k., może być pokryty wyłącznie wkładem pieniężnym. Środki na pokrycie tego kapitału nie mogą pochodzić z kredytu, pożyczki, emisji obligacji lub ze źródeł nieudokumentowanych.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na sformułowanie przepisu art. 59a ust. 2 w zw. ust. 3 u.k.k. W przepisach tych mowa jest o minimalnym kapitale zakładowym spółki, która jest instytucją pożyczkową, przy czym przepis wskazuje, że kapitał ten może być pokryty wyłącznie wkładem pieniężnym. Wydaje się więc, że skoro przepis art. 59 ust. 3 u.k.k. dotyczy kapitału zakładowego, o którym mowa w art. 59a ust. 2 u.k.k. to oznacza, że obowiązek pokrycia wkładem pieniężnym dotyczy tylko minimalnego kapitału zakładowego. Nie oznacza to zaś, że cały kapitał zakładowy takiej spółki musi być pokryty wkładami pieniężnymi. Jeżeli więc dojdzie do podwyższenia kapitału zakładowego ponad wskazaną kwotę, to udziały czy akcje będą mogły zostać wydane w zamian z aporty.

W kontekście przepisu art. 59a ust. 2 u.k.k. wydaje się, że celem ustawodawcy było ograniczenie zewnętrznych, zwrotnych źródeł finansowania, dlatego kapitał zakładowy nie może być pokryty wkładem pieniężnym pochodzącym

⁹ Uzasadnienie projektu ustawy, s. 17.

¹⁰ Por. A. Kidyba, *Prawo handlowe*, wyd. 17, Warszawa 2015, s. 177–181.

z kredytu, pożyczki czy emisji obligacji. Ponadto środki te nie mogą pochodzić ze źródeł nieudokumentowanych. W uzasadnieniu projektu wskazano, że sformułowanie dotyczące „nieudokumentowanych źródeł”, zgodnie z intencją projektu, eliminować ma niebezpieczeństwo oparcia działalności pożyczkowej na kapitałach pochodzących z nieznanymi lub nawet nielegalnymi źródłami¹¹. Trudno jednak się zgodzić z tym stwierdzeniem. Pojęcie źródła nieudokumentowanego nie jest tożsame ze źródłem nieujawnionym¹², trudno je także utożsamiać ze źródłem nielegalnym¹³.

Przed wszystkim zaś brakuje przepisów wskazujących, w jaki sposób sąd rejestrowy miałby weryfikować źródła pochodzenia środków na pokrycie kapitału zakładowego instytucji pożyczkowej. Co prawda w art. 59a ust. 5 u.k.k. nałożono na instytucje pożyczkowe obowiązek dołączenia do wniosku o wpis do KRS określonych dokumentów. Jednak dokumenty te to zaświadczenia o niekaralności za przestępstwa wskazane w ustawie¹⁴ oraz oświadczenie składane przez zarząd, że spółka zamierza prowadzić działalność gospodarczą w zakresie udzielania kredytów konsumenckich jako instytucja pożyczkowa. Brakuje jednak w ustawie przepisów, które nakładałyby obowiązek złożenia oświadczenia o pochodzeniu środków, jak też przepisu, który nakładałby na sąd rejestrowy obowiązek weryfikacji źródeł pokrycia kapitału zakładowego¹⁵. Wydaje się więc, że dla osiągnięcia zakładanego w projekcie ustawy celu wystarczającym

¹¹ Uzasadnienie projektu, s. 18.

¹² Por. art. 25b Ustawy z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, t.j. Dz.U. 2012, poz. 361 z późn. zm.

¹³ Warto wskazać, że podobny przepis obowiązywał na gruncie Ustawy z 22.05.2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, t.j. Dz.U. 2015, poz. 1206 z późn. zm. Przepis art. 33 ust. 1 i 2 tej ustawy stanowił, że środki na opłacenie kapitału zakładowego nie mogą pochodzić z kredytu lub pożyczki albo być w inny sposób obciążone, a wpłaty na akcje nie mogą pochodzić z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł. W obowiązującej obecnie ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej zrezygnowano jednak z tego przepisu.

¹⁴ Przepis ten poniekąd powiela rozwiązania przyjęte w art. 21a uKRS.

¹⁵ Z wyjątkiem ewentualnie art. 23 ust. 1 i 2 uKRS z zastrzeżeniem, że SN w postanowieniu z 28.03.1995 r., I CRN 24/95, Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Cywilna 1995, nr 7–8, poz. 117 stwierdził, że zagadnienie źródła, które zostało wykorzystane przez założyciela (założycieli) spółki prawa handlowego w celu pokrycia stosownego kapitału (akcyjnego, zakładowego), pozostaje poza zakresem kognicji sądu rejestrowego.

środkiem są przepisy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu¹⁶.

Odsetki maksymalne

Udzielanie kredytu konsumenckiego wiąże się dla kredytodawców nie tylko z ograniczeniami prowadzenia działalności gospodarczej, ale także z wieloma ograniczeniami, dotyczącymi samej treści umowy kredytu konsumenckiego. Jednym z takich ograniczeń, choć mającym zastosowanie nie tylko do umowy kredytu konsumenckiego, są odsetki maksymalne. Pojęcie maksymalnych odsetek umownych wprowadzono na mocy Ustawy z 7.07.2005 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁷, która weszła w życie 20.02.2006 roku. Regulacja ta została zawarta w Kodeksie cywilnym i miała przeciwdziałać nadmiernemu obciążaniu odsetkami (tzw. ustawa antylichwiarska).

W zakresie przepisów o odsetkach ustawowych nastąpiła w ostatnim czasie istotna zmiana. Zgodnie z art. 359 § 2¹ k.c. w brzmieniu nadanym Ustawą z 9.10.2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw¹⁸, która weszła w życie 1.01.2016 roku, maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne). Jak stanowi natomiast zmieniony art. 359 § 2 k.c., jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 p.p. Wysokość odsetek ustawowych ogłasza Minister Sprawiedliwości w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Zgodnie z tym obwieszczeniem, poczynając od 1.01.2016 roku, wysokość odsetek ustawowych wynosi 5% w stosunku rocznym. Maksymalna wysokość odsetek to 10% w stosunku rocznym¹⁹.

---

¹⁶ Ustawa z 16.11.2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, t.j. Dz.U. 2016, poz. 299.

¹⁷ Dz.U. 2006, nr 157, poz. 1316.

¹⁸ Dz.U. 2015, poz. 1830.

¹⁹ Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z 7.01.2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych, M.P. z 2016 r., poz. 46.

Obok odsetek kapitałowych mających charakter wynagrodzenia za udostępnienie kapitału, o których była mowa powyżej, w Kodeksie cywilnym uregulowano również odsetki za opóźnienie. Zgodnie ze znowelizowanym (1.01.2016 r.) art. 481 § 2 i 2¹ k.c., jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 p.p. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie). Wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie ogłasza Minister Sprawiedliwości, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Zgodnie z tym obwieszczeniem, począwszy od 1.01.2016 roku wysokość odsetek ustawowych wynosi 7% w stosunku rocznym. Maksymalna wysokość odsetek to 14% w stosunku rocznym²⁰.

Do czasu zmiany przepisu art. 481 k.c. pojawiały się wątpliwości, czy przepisy Kodeksu cywilnego ograniczały wysokość odsetek za opóźnienie. Niektórzy autorzy przyjmowali, że granicę wysokości odsetek wyznaczały przepisy o odsetkach maksymalnych (art. 359 § 2¹ k.c.)²¹. Inni zaś, że przepisów o odsetkach maksymalnych nie stosowało się do odsetek za opóźnienie w trybie art. 481 k.c.²² Od 1.01.2016 roku kwestia ta została rozstrzygnięta przez wprowadzenie wyraźnego limitu wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Ograniczenie wysokości odsetek ma istotne znaczenie dla stosowania przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. W odniesieniu do odsetek za opóźnienie, ustawa zmieniająca wprowadziła art. 33a u.k.k.²³ Zgodnie z tym przepisem, gdy łączna wysokość opłat z tytułu zaległości w spłacie kredytu, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 11²⁴, oraz odsetek za opóźnienie naliczonych konsumentowi przekracza kwotę odpowiadającą kwocie odsetek maksymalnych za opóźnienie,

²⁰ Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z 7.01.2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, M.P. z 2016 r., poz. 47.

²¹ Z. Gawlik, w: red. A. Kidyba, *Kodeks cywilny. Komentarz do art. 481*, t. III, *Zobowiązania – część ogólna*, wyd. II. LEX 2014; R.W. Kaszubski, *Regulacje „antylichwiarskie” dla konsumentów i przedsiębiorców – przepisy polskie i wspólnotowe*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2006, nr 4, s. 34.

²² P. Bodył-Szymala, *O ustawie antylichwiarskiej*, „Prawo Bankowe” 2006, nr 1, s. 30; B. Kuligowski, *Zakres przedmiotowy ustawowego ograniczenia wysokości odsetek umownych z art. 359 § 2¹ k.c.*, „Prawo Bankowe” 2007, nr 3, s. 52.

²³ Przepis ten wszedł w życie 11 marca 2016 r.

²⁴ Art. 30 ust. 1 u.k.k. stanowi, że umowa o kredyt konsumencki, z zastrzeżeniem art. 31–33, powinna określać roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej

o których mowa w art. 481 § 2¹ Kodeksu cywilnego, obliczonych od kwoty zaległości w spłacie kredytu, należnych na dzień pobrania tych opłat lub odsetek, należy się tylko kwota opłat i odsetek odpowiadająca kwocie tych odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Oznacza to, że zgodnie z nowymi przepisami, wszelkie opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu (np. opłaty za upomnienia) uznawane są *de facto* za odsetki za opóźnienie i podlegają ustawowemu ograniczeniu wysokości wskazanemu w Kodeksie cywilnym. Innymi słowy, pobranie odsetek za opóźnienie będzie wykluczało pobranie opłat windykacyjnych w przypadku, gdy odsetki za opóźnienie osiągną dopuszczalny maksymalny poziom. W przypadku więc zaległości w spłacie kredytu, stosowanie tych opłat zostało znacznie ograniczone.

Maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu

W przeciwieństwie do opłat z tytułu zaległości w spłacie kredytu, przepisy u.k.k. nie zawierają wprost górnej granicy opłat związanych z obsługą kredytu nieprzeterminowanego. Kredytodawcy stosują zaś wiele tego typu opłat. Są to opłaty przygotowawcze za udzielenie kredytu, za rozpatrzenie wniosku, za pośrednictwo w udzieleniu kredytu, za udzielenie kredytu w domu, obowiązkowe ubezpieczenie kredytu, inne prowizje i marże. Opłaty te stanowią dla konsumenta dodatkowe koszty kredytu, które musi on ponieść, aby otrzymać kredyt. Z drugiej zaś strony stanowią dodatkowe (a niekiedy wyłączne), poza odsetkami, wynagrodzenie kredytodawcy.

Przepisy poprzedniej ustawy o kredycie konsumenckim²⁵ w art. 7a stanowiły, że łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń²⁶, nie może przekroczyć 5% kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego. W obecnej ustawie o kredycie konsumenckim nie było odpowiednika tego przepisu, co oznaczało, że wysokość tych opłat nie była limitowana.

---

zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu. Będą to np. koszty wezwań do zapłaty.

²⁵ Ustawa z 20.07.2001 r. o kredycie konsumenckim, Dz.U. nr 100, poz. 1081 z późn. zm.

²⁶ W tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

Od 11.03.2016 roku sytuacja ta uległa zmianie z uwagi na wejście w życie przepisu art. 5 pkt 6a u.k.k., który definiuje pozaodsetkowe koszty kredytu. Są to wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek. W związku z tą definicją, przepis art. 36a ust. 1 u.k.k. stanowi, że maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu (dalej MPKK) oblicza się według wzoru wskazanego w ustawie²⁷.

Z przepisów powyższych wynika, że limit pozaodsetkowych kosztów kredytu to suma 25% całkowitego kosztu kredytu oraz dodatkowo limitu 30% zależnego od okresu kredytowania. Jeżeli kredyt udzielony jest na pół roku, to maksymalne koszty pozaodsetkowe będą mogły wynosić 40% (25% + 15%) całkowitej kwoty kredytu, na 1 rok 55% (25% + 30%), na 2 lata 85% (25% + 60%), natomiast w przypadku kredytu na 2,5 roku, do 100% całkowitej kwoty kredytu. Co więcej, z uwagi na to, że art. 36a ust. 2 u.k.k. stanowi, że w każdym jednak przypadku pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu, to dla kredytów udzielanych na dłużej niż 2,5 roku koszty te nie będą mogły przekraczać 100% całkowitej kwoty kredytu.

W związku ze wskazanym limitem, przepisy ustawy o kredycie konsumenckim regulują również skutki przekroczenia limitu. Stanowi o tym przede wszystkim art. 36a ust. 2 i 3 u.k.k., zgodnie z którym pozaodsetkowe koszty kredytu, wynikające z umowy o kredyt konsumencki, nie należą się w części przekraczającej kwotę maksymalną obliczoną w sposób określony w ustawie lub całkowitą kwotę kredytu (z uwagi na to, że, jak wskazano, pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu). Oznacza to, że w razie nałożenia takich kosztów konsument będzie mógł domagać się zwrotu tych kosztów, które uiszczył ponad wskazaną kwotę.

Ponadto art. 45 u.k.k. stanowi, że w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 36a–36c²⁸ konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie. Oznacza to, że dla konsumenta kredyt ten jest darmowy, konsument nie ponosi bowiem żadnych

---

²⁷ $MPKK \leq (K \times 25\%) + (K \times n/R \times 30\%)$, w którym poszczególne symbole oznaczają: *MPKK* – maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, *K* – całkowitą kwotę kredytu, *n* – okres spłaty wyrażony w dniach, *R* – liczbę dni w roku.

²⁸ A także art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1–8, 10, 11, 14–17, art. 31–33, art. 33a u.k.k.

kosztów związanych z jego udzieleniem. Uprawnienie to wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy, jak stanowi art. 45 ust. 5 u.k.k.

Całkowita kwota kredytu

W kontekście stosowania znowelizowanych przepisów ustawy należy zwrócić uwagę na kwestię sposobu ustalenia MPKK. Zgodnie z ustawowym wzorem, maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu zależą przede wszystkim od zmiennej *K*, która oznacza całkowitą kwotę kredytu. Jest to pojęcie ustawowe, zdefiniowane w art. 5 pkt 7 u.k.k. jako suma wszystkich środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt.

Ustawa wyraźnie odwołuje się w kontekście MPKK do pojęcia udostępnienia środków pieniężnych, a nie ich przekazania czy wypłaty konsumentowi. Jeżeli więc w ustawie w kontekście MPKK mowa jest o środkach udostępnionych, a nie o wypłaconych, to MPKK liczone są od sumy, która została udostępniona konsumentowi w ramach zawartej umowy (np. limit kredytowy, do wysokości którego konsument może żądać wypłaty kredytu), a nie tej, która została faktycznie wypłacona konsumentowi²⁹ (np. kwota wypłacona w ramach ustalonego w umowie limitu).

W literaturze można znaleźć niewiele poglądów na temat definicji całkowitej kwoty kredytu. Niektórzy autorzy uważają, że „należy podkreślić, że odnośnie do art. 5 pkt 7 u.k.k. chodzi o kwotę, którą – zgodnie z umową – może otrzymać konsument, a nie o sumę, jaką rzeczywiście uzyskał”³⁰. Inni wskazują zaś, że:

w sytuacji, w której na podstawie danej umowy jednorazowo jest uruchamiana kwota kredytu, jak i w przypadku sukcesywnego (w ratach, transzach) uruchamiania

---

²⁹ Jeżeli więc w umowie kredytu konsumenckiego konsumentowi zostanie udostępniona kwota np. 2 tys. zł jako kwota, z której kredytodawca może skorzystać podczas okresu jej obowiązywania (limit kredytowy), ale w związku z zawartą umową konsument zażąda wypłaty jedynie kwoty 300 zł, to MPKK będzie liczona nie od wypłaconej kwoty 300 zł, ale od kwoty, którą kredytodawca udostępnił konsumentowi, tj. kwoty 2 tys. zł. Jeżeli kwota ta zostanie udostępniona, np. na okres 6 miesięcy, to MPKK będą wyniosły maksymalnie 800 zł, podczas gdy dla kwoty 300 zł maksymalnie 120 zł.

³⁰ T. Czech, *Kredyt konsumencki. Komentarz do art. 5*, LEX 2012. Autor podaje przykład, zgodnie z którym „bank udziela konsumentowi kredytu w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym w wysokości 25 000 zł. Konsument rzeczywiście wykorzystał tylko 7000 zł. Mimo to, całkowita kwota kredytu, którą definiuje art. 5 pkt 7, wynosi 25 000 zł”.

środków kredytowych, środki udostępnione kredytobiorcy stanowią całkowitą kwotę kredytu. Nie należy natomiast zaliczać do całkowitej kwoty kredytu tych środków, które zostały pierwotnie określone w umowie, ale ostatecznie nie udostępniono ich kredytobiorcy, np. z powodu jego rezygnacji z części kredytu³¹.

Z uwagi na brak bliższego uzasadnienia wskazanego poglądu, nie wiadomo, czy autor ma na myśli sytuację, gdy np. konsument odstąpił od umowy kredytowej, czy też również tę, w której konsument nie żądał wypłaty całości udostępnionej kwoty.

Omawiając przedstawioną problematykę, nie sposób nie odwołać się do przepisów dyrektywy w sprawie umów o kredyt konsumencki³². Należy zauważyć, że art. 3 lit. 1 dyrektywy stanowi, że całkowita kwota kredytu oznacza maksymalną kwotę lub łączne kwoty udostępnione na podstawie umowy o kredyt³³. Zgodnie zaś ze znaczeniem w języku polskim – słowo udostępnić znaczy „ułatwić kontakt z czymś lub umożliwić korzystanie z czegoś”³⁴.

Przedstawiony problem analizowany był już podczas prac nad zmianami ustawy o kredycie konsumenckim w 2012 roku³⁵. W piśmie do Prezesa UOKiK z 7.03.2012 roku Związek Banków Polskich wskazywał na przedstawiony powyżej sposób wykładni. W odpowiedzi Prezes UOKiK pismem z 28.03.2012 roku podniósł, że UOKiK nie zgadza się z zaprezentowaną interpretacją definicji całkowitej kwoty kredytu. Warto jednak szczegółowo odnieść się do tej kwestii.

W przywoływanym piśmie Związek Banków Polskich zauważył powszechną praktykę tzw. kredytowania kosztów pożyczki, czyli sytuacji, w której część ustalonej w umowie kwoty nie jest faktycznie wypłacana konsumentowi z tego względu, że jest z góry przeznaczana na zapłatę kosztów udzielonej pożyczki. Kredytodawca nie wypłaca więc konsumentowi całości kwoty, ponieważ jej część potrącana jest z przysługującymi kredytodawcy opłatami. Nawet jednak

³¹ Z. Ofiarski, *Ustawa o kredycie konsumenckim. Komentarz do art. 5*, LEX 2014.

³² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z 23.04.2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG, Dz.U. UE L. 2008, nr 133, s. 66 z późn. zm. – dalej dyrektywa.

³³ W językach obcych również przepis odnosi się do limitu (pułapu), z którego konsument może skorzystać: ang. „total amount of credit” means the ceiling or the total sums made available under a credit agreement; niem. „Gesamtkreditbetrag” die Obergrenze oder die Summe aller Beträge, die aufgrund eines Kreditvertrags zur Verfügung gestellt werden; franc. „montant total du credit”: le plafond ou le total des sommes rendues disponibles en vertu d’un contrat de credit.

³⁴ <http://sjp.pwn.pl/sjp/udostepnic;2532085.html>.

³⁵ Druk sejmowy nr 635.

w tej sytuacji Związek Banków Polskich uznał, że definicja ustawowa całkowitej kwoty kredytu powinna być interpretowana w duchu definicji z dyrektywy, ponieważ jej przepisy nie stawiają znaku równości między całkowitą kwotą kredytu a kwotą udostępnioną konsumentowi³⁶.

Zdaniem Prezesa UOKiK zwrot „udostępnienie na podstawie umowy” nie obejmuje swoim zakresem kredytowanych kosztów kredytu, lecz jedynie sumę pozostawioną do dyspozycji kredytobiorcy³⁷. Celem przepisów dyrektywy jest przede wszystkim zapewnienie porównywalności ofert poszczególnych kredytodawców i z tego powodu kredytowane koszty powinny być uwzględniane jedynie w całkowitym koszcie kredytu³⁸, a nie w całkowitej jego kwocie³⁹.

W tym kontekście należy przychylić się do poglądu, że wszystkie koszty związane z udzieleniem pożyczki ponoszone przez konsumenta powinny zostać umieszczone jedynie w całkowitym koszcie kredytu, a nie w całkowitej jego kwocie, co wskazywano również w wytycznych Komisji Europejskiej⁴⁰. Gdy jednak kredytodawca udziela konsumentowi pożyczki w kwocie określonej w umowie, do wysokości której konsument może żądać wypłaty, nie musi się to wiązać z kredytowaniem kosztów kredytu, a co za tym idzie, nie wyklucza to przedstawionej wcześniej wykładni wskazanych przepisów.

Pobieranie opłat od wysokości kwoty kredytu udostępnionego, a nie od kwoty kredytu wypłaconego, jest zresztą uzasadnione ekonomicznie. Kredytodawca musi bowiem w każdej chwili dysponować środkami celem wypłaty ich konsumentowi, w razie złożenia przez konsumenta stosowanego żądania. Są to bez wątpienia koszty, jakie ponosi kredytodawca przez to, że nie może w pełnym zakresie dysponować posiadany kapitałem.

W ustawie o kredycie konsumenckim znajduje się również pojęcie kredytu wypłaconego, co pozwala na odrębne rozumienie pojęcia kredytu udostępnionego

---

³⁶ Pismo Związku Banków Polskich z 7.03.2012 r., s. 3.

³⁷ Pismo UOKiK nr DDK-073-9/12/MF/BK z 28.03.2012 r., s. 2.

³⁸ Art. 5 pkt 6 u.k.k. całkowity koszt kredytu – wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: 1) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy; b) koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu – z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

³⁹ Pismo UOKiK nr DDK-073-9/12/MF/BK z 28.03.2012 r., s. 2.

⁴⁰ Wytyczne w sprawie stosowania przepisów dyrektywy o kredycie konsumenckim dotyczących rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, SWD (2012) 128 final, Bruksela 8.05.2012 r., s. 11.

i wypłaconego, skoro różnicuje je sama ustawa⁴¹. Widać to zresztą wyraźnie na przykładzie definicji stopy oprocentowania kredytu (dalej SOK) oraz rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (dalej RRSO). SOK to stopa oprocentowania wyrażona jako stałe lub zmienne oprocentowanie, stosowane do wypłaconej kwoty na podstawie umowy o kredyt w stosunku rocznym⁴². RRSO zaś to całkowity koszt kredytu⁴³ ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym⁴⁴.

Należy także wyjaśnić przytoczone definicje związane z kwotą kredytu i jego kosztami w kontekście analizowanego zagadnienia. Pierwsza to „całkowita kwota kredytu”, czyli suma wszystkich środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt. Druga to „całkowity koszt kredytu”, czyli suma odsetek oraz pozaodsetkowych kosztów kredytu⁴⁵. Całkowity koszt limitowany jest więc wysokością odsetek maksymalnych określonych w Kodeksie cywilnym oraz kwotą maksymalnych pozaodsetkowych kosztów, wskazaną w art. 36a u.k.k. Suma tych dwóch wartości to całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta⁴⁶.

Odnosząc wskazane definicje ustawowe do dyrektywy 2008/48, należy stwierdzić, że przepisy u.k.k. są obecnie zgodne z odpowiadającymi im przepisami dyrektywy. Art. 3 pkt j dyrektywy wskazuje, że SOK oznacza stopę oprocentowania wyrażoną jako stałe lub zmienne oprocentowanie stosowane w stosunku rocznym do wypłaconej kwoty kredytu. Natomiast art. 3 pkt i dyrektywy stanowi, że RRSO oznacza całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym⁴⁷.

---

⁴¹ Por. art. 5 pkt 10 u.k.k., art. 22 pkt 6 u.k.k., art. 26 u.k.k., art. 28a u.k.k., art. 30 ust. 2 u.k.k., art. 36b ust. 1 u.k.k., załącznik nr 4 do u.k.k.

⁴² Art. 5 pkt 10 u.k.k.

⁴³ Art. 5 pkt 6 u.k.k. całkowity koszt kredytu – wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: 1) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy; b) koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu – z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

⁴⁴ Art. 5 pkt 12 u.k.k.

⁴⁵ Art. 5 pkt 6a u.k.k.

⁴⁶ Art. 5 pkt 8 u.k.k.

⁴⁷ W odpowiednich przypadkach, wraz z kosztami, o których mowa w art. 19 ust. 2.

Istotne jest również to, że przepis art. 5 pkt 10 u.k.k., definiujący pojęcie SOK, miał w pierwotnej wersji ustawy o kredycie konsumenckim inne brzmienie, niezgodne z przepisami dyrektywy. Przed zmianą wprowadzoną na mocy art. 5 pkt 1 ustawy z 23.10.2013 roku⁴⁸ przepis ten miał brzmienie: „SOK to stopa oprocentowania wyrażona jako stałe lub zmienne oprocentowanie stosowane do całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym”. Brzmienie przepisu ustawy odnosiło się więc do całkowitej kwoty kredytu, podczas gdy przepisy dyrektywy stanowiły o wypłaconej kwocie kredytu.

Należy powrócić do cytowanych pism Związku Banków Polskich i Prezesa UOKiK. Związek Banków Polskich wskazywał na obowiązującą wówczas rozbieżność przepisów twierdząc, że ustawodawca nie powinien utrzymywać przepisów w krajowym porządku prawnym, które odbiegają od norm ustanowionych w dyrektywie⁴⁹. W odpowiedzi Prezes UOKiK stwierdził, że wykładnia Związku Banków Polskich jest błędna, ale ostatecznie przepis jednak zmieniono zgodnie uwagami Związku Banków Polskich.

Konkludując trzeba uznać, że przepisy dyrektywy, a za nimi przepisy ustawy o kredycie konsumenckim, celowo odróżniają kwotę kredytu udostępnionego i wypłaconego i od tych pojęć uzależniają sposób obliczania SOK i RRSO. Jak wynika z przepisów ustawy, SOK liczona jest od wypłaconej kwoty kredytu, podczas gdy RRSO obliczana jest od całkowitej kwoty kredytu, czyli od kwoty kredytu udostępnionego (a nie wypłaconego).

Przemawiają za tym również kolejne argumenty, w szczególności sposób ustalania RRSO. Zgodnie z art. 24 i 25 u.k.k., kredytodawca lub pośrednik kredytowy ustala RRSO oraz całkowitą kwotę do zapłaty⁵⁰ przez konsumenta, na podstawie informacji uzyskanych od konsumenta dotyczących składników preferowanego przez konsumenta kredytu, w szczególności co najmniej co do czasu obowiązywania umowy o kredyt konsumencki i całkowitej kwoty kredytu. Przepis art. 25 ust. 3 stanowi zaś, że sposób obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania określa załącznik nr 4 do ustawy.

W załączniku nr 4 do ustawy w ust. 1 pkt 4 wskazano, że w celu obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania przyjmuje się następujące założenie

---

⁴⁸ Ustawa z 23.01.2013 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. poz. 1567 zmieniająca ustawę o kredycie konsumenckim od 17.01.2014 r.

⁴⁹ Pismo Związku Banków Polskich z 7.03.2012 r., s. 4.

⁵⁰ Dla przypomnienia, jest to suma całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu.

dodatkowe – jeżeli umowa o kredyt daje konsumentowi swobodę dokonywania wypłat, przyjmuje się, że całkowita kwota kredytu została wypłacona od razu i w całości. Oznacza to, że RRSO oblicza się od kwoty udostępnionej konsumentowi, natomiast stopę oprocentowaną od kwoty wypłaconej. Ponownie więc ustawodawca rozróżnia pojęcie kwoty kredytu udostępnionego i kredytu wypłaconego.

Dla uzasadnienia zaprezentowanej wykładni istotne są również inne przepisy, które zostały wprowadzone na mocy ustawy zmieniającej z 2015 roku. Zgodnie z art. 36b u.k.k., obowiązującym od 11.03.2016 roku w przypadku odroczenia spłaty zadłużenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki w okresie 120 dni od dnia wypłaty tego kredytu:

- a) całkowitą kwotę kredytu dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, o której mowa w art. 36a, stanowi kwota udzielonego i wypłaconego kredytu, którego spłata została następnie odroczone;
- b) do pozaodsetkowych kosztów kredytu dolicza się wszystkie koszty i opłaty, które kredytobiorca jest obowiązany ponieść w związku z odroczeniem spłaty kredytu, naliczone w okresie 120 dni od dnia wypłaty kredytu.

Oznacza to, że w przypadku odroczenia spłaty kredytu przepis art. 36b modyfikuje rozumienie pojęcia całkowitej kwoty kredytu, ograniczając ją do kredytu udzielonego i wypłaconego. Jeżeli więc konsument zażądałby odroczenia spłaty udzielonego kredytu, to nie będzie możliwe obliczanie kwoty maksymalnych pozaodsetkowych kosztów od kwoty kredytu udzielonego w ramach odroczenia spłaty tylko od kwoty kredytu wypłaconego.

Ponadto, nowy przepis art. 36c u.k.k., zgodnie z którym w przypadku udzielenia przez kredytodawcę konsumentowi, który nie dokonał pełnej spłaty kredytu, kolejnych kredytów w okresie 120 dni od dnia wypłaty pierwszego z kredytów:

- a) całkowitą kwotę kredytu, dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, o której mowa w art. 36a, stanowi kwota pierwszego z kredytów;
- b) pozaodsetkowe koszty kredytu obejmują sumę pozaodsetkowych kosztów wszystkich kredytów udzielonych w tym okresie.

Oznacza to, że jeżeli pierwszy kredyt nie zostanie spłacony, a w terminie 120 dni konsument otrzymuje kolejny kredyt, to kwota kredytu dla ustalenia

pozaodsetkowych kosztów kredytu będzie odnoszona do pierwszego kredytu, a nie do kolejnych. Co istotne w tym przypadku, ustawa ponownie posługuje się pojęciem kredytu wypłaconego. Termin 120 dni liczy się więc od dnia, kiedy konsumentowi kredyt zostanie wypłacony.

Jak widać, przepisy znowelizowanej ustawy o kredycie konsumenckim zawierają nadal wiele wątpliwości związanych z ich stosowaniem. Trudno w tej chwili przewidzieć skutki nałożenia na przedsiębiorców wymogu prowadzenia działalności w formie spółki kapitałowej i ograniczeń z tym związanych, zwłaszcza w świetle sygnalizowanych wątpliwości. Wydaje się, że środki, które zastosowano, nie spowodują zwiększenia kontroli nad tego rodzaju działalnością. Przepisy dotyczące źródeł pokrycia kapitału zakładowego wydają się nie spełniać stawianego im celu. Dla ochrony konsumentów nie ma zresztą znaczenia, jakie jest źródło pochodzenia wkładu na pokrycie kapitału zakładowego.

Słusznie ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie do ustawy przepisów limitujących wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu. Z pewnością przyczyni się to do ograniczenia obciążania konsumentów wieloma, nie zawsze uzasadnionymi ekonomicznie, opłatami. Można mieć jednak zastrzeżenia do sposobu zdefiniowania tego pojęcia. Jak już można zauważyć w umowach stosowanych przez kredytodawców, ochrona ta może okazać się niewystarczająca. Kredytodawcy mają obowiązek obliczać wysokość tych kosztów od kwoty kredytu udostępnionego, a nie wypłaconego, co umożliwi im stosowanie tzw. limitów kredytowych.

Literatura

- Bodył-Szymala P., *O ustawie antylichwiarskiej*, „Prawo Bankowe” 2006, nr 1.
- Czech T., *Kredyt konsumencki. Komentarz*, LEX 2012.
- Kaszubski R.W., *Regulacje „antylichwiarskie” dla konsumentów i przedsiębiorców – przepisy polskie i wspólnotowe*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2006, nr 4.
- Kidyba A. red., *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. III, *Zobowiązania – część ogólna*, wyd. II, LEX 2014.
- Kidyba A., *Prawo handlowe*, wyd. 17, Warszawa 2015.
- Kuligowski B., *Zakres przedmiotowy ustawowego ograniczenia wysokości odsetek umownych z art. 359 § 2¹ k.c.*, „Prawo Bankowe” 2007, nr 3.

Ofiarski Z., *Ustawa o kredycie konsumenckim*, LEX 2014.

Rozwój sektora e-usług na świecie, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2010.

A FEW REMARKS ON THE AMENDMENT TO THE CONSUMER CREDIT ACT

Summary

This article deals with selected amendments to the Consumer Credit Act, in particular the definition of a loan institution and the maximum non-interest costs of credit. These changes are important for entrepreneurs providing consumer credit as well as for consumers themselves. The method of calculating the maximum non-interest costs of credit relates to the provision of cash to the consumer rather than the transfer of funds, which can lead to a number of doubts in the practice of concluding contracts. This article discusses the provisions of the Act in an attempt to determine how changes in regulations will help protect consumers.

Keywords: consumer credit, consumer protection, loan institution, maximum amount of interest, total credit amount, maximum non-interest costs of credit